

**A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON BEHAVIORAL MODIFICATION
FOR HIV/AIDS PREVENTION AMONG THAI ARMY CONSCRIPTS
AT THE INFANTRY BATTALION OF THE 11TH
ARMY CIRCLE, BANGKOK**

DOUNGCHAN SINGTOKHUM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-4045-2

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

โปรแกรมสุขศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบ มณฑลทหารบกที่ 11 กรุงเทพมหานคร (A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON BEHAVIORAL MODIFICATION FOR HIV/AIDS PREVENTION AMONG THAI ARMY CONSCRIPTS AT THE INFANTRY BATTALION OF THE 11th ARMY CIRCLE, BANGKOK)

ดวงจันทร์ สิงห์โตคำ 4337146 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เฉลิมพล ดันสกุล, ศ.ด., รุ่งโรจน์ พุ่มรีว, Ph.D., ทรายกล เก่งการพานิช, พบ.ม., บุญเติม แสงศิษฏ, M.D., Ph.D.

บทคัดย่อ

โรคเอดส์เป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญ ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกภูมิภาคของโลกซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคเอดส์ สาเหตุหลักในการระบาด คือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันและในปัจจุบันโรคเอดส์ได้แพร่กระจายไปในประชากรทุกกลุ่มอายุ โดยพบมากในเพศชายและอยู่ในช่วงอายุ 20-39 ปี ทหารกองประจำการเป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงอายุดังกล่าวและพบว่า ยังคงมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบ มณฑลทหารบกที่ 11 กรุงเทพมหานคร โดยประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มาใช้เป็นแนวคิดในการจัดโปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นทหารกองประจำการจำนวน 77 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 38 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 39 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสุขศึกษาจำนวน 3 ครั้ง เก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติ Independent t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่มด้วยสถิติ Paired samples t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า โปรแกรมสุขศึกษาซึ่งได้ประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ สามารถนำไปใช้ในทหารกองประจำการกลุ่มอื่นได้ โดยเน้นกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ และแก้ไขปัญหามันในชีวิตจริงได้

A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON BEHAVIORAL MODIFICATION FOR HIV/AIDS PREVENTION AMONG THAI ARMY CONSCRIPTS AT THE INFANTRY BATTALION OF THE 11th ARMY CIRCLE, BANGKOK.

DOUNGCHAN SINGTOKHUM 4337146 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES.

THESIS ADVISORS: CHALERMPOL TANSAKUL, Dr.P.H., ROONGROTE POOMRIEW, Ph.D., THARADOL KENGGANPANICH, M.A., BOONTERM SAENGDIDTHA, M.D., Ph.D.

ABSTRACT

AIDS has become a major public health problem and is a growing problem in every region of the world. It has direct and indirect negative effects on economic and social development. Thailand is a country affected by AIDS. The main antecedent of infection is a sexual relationship without precaution. This epidemic has spread to all age groups. The highest infection level is found among males aged 20-39 years. Most army conscripts are 21-22 years old and considered to be a high risk group of HIV infection.

This study was quasi-experimental research with the main objective to assess a health education program, which applied Protection Motivation Theory and Social Support, to enhance AIDS preventive behaviors of conscripts. The sample consisted of 77 conscripts, 38 of them were in the experimental group, while 39 were in the comparison group. The experimental group received three sessions of social support and the health education program throughout the research program. Data were collected three times. The first collection was conducted before the program and the second and third were done after the program, with questionnaires organized by the researcher. The data were examined using percentage, mean and standard deviation. The mean scores were then compared to find the differences between the two groups using Independent t-test, and the differences within the groups were compared using the Paired t-test.

Results showed that after implementing the program, the experimental group had a significant increase in perceived susceptibility of getting HIV infection, self-efficacy to practicing AIDS prevention behaviors and response efficacy from practicing AIDS prevention behaviors. However, the study found no significant change in perceived severity of AIDS and AIDS prevention behaviors.

Regarding the findings, a health education program applying Protection Motivation Theory and Social Support could be applied to other conscripts. The health education program should focus on the participants who could participate in the program, express their feelings and opinions, be interactive, exchange experience, and could use these skills in problem solving.

**KEY WORDS : HEALTH EDUCATION PROGRAM / BEHAVIORAL MODIFICATION /
CONSCRIPTS / HIV/AIDS PREVENTION BEHAVIOR**

163 P. ISBN 974-04-4045-2